

Nákupy a dodávky trolejbusů v Rusku v roce 2022

09.01 2023 10:32, Vít Hinčica, Trolejbusy

V následujícím obsáhlém textu se podíváme na všechny objednávky nových trolejbusů v roce 2022 pro ruská města i na dodávky vozidel probíhající na základě těchto objednávek, případně na základě objednávek z roku 2021. Jelikož některé ruské instituce blokují od jara 2022 návštěvníkům z vybraných cizích zemí přístup na své webové stránky, nebylo možné některé podrobnější informace vypátrat, i tak se ale podařilo nalézt téměř všechny základní údaje.

Nové trolejbusy pro více než 20 ruských měst

Do ruského **Novosibirsku** dorazil na konci prosince 2022 první parciální Gorožanin z produkce UTTZ. Tento vůz patří do 9kusové série objednané u GTLK na leasing na podzim roku 2022 za nebývale vysokou cenu 413 445 000 RUB (přepočtená jednotková cena za vůz v době vysoutěžení byla cca 18 mil. Kč, nyní kvůli pádu kurzu ruského rublu cca 14,2 mil. Kč). Novosibirsk ještě soutěžil v prosinci dalších 120 parciálních trolejbusů, které mají přijít rovněž na leasing. Vítězem tendru se stal 2022 SberLizing, který má pro Novosibirsk dodat také Gorožaniny.

Hodnota této velké zakázky činí 4,9 mld. RUB, což je v přepočtu asi 12,6 mil. Kč za vůz. Dodávky nových vozů mají probíhat do konce listopadu 2023; prvních 20 musí přijít do konce června, zbývajících 100 pak má chodit tempem 20 ks za měsíc. Jestli se podaří UTTZ termíny dodržet, není jisté, protože prvních 9 trolejbusů typu 6241.01 začal ufimský podnik dodávat s několikatýdenním zpožděním a k dnešnímu dni mu ještě zbývá dodat 4 ks. Připomeňme, že téměř všechny novosibirské trolejbusy už překročily svou plánovou životnost.

Novosibirisk se loni nestal jediným městem, které se v Rusku rozhodlo masivně investovat do nových trolejbusových vozidel. Navíc se dá říci, že rok 2022 nebyl v Rusku z hlediska trolejbusové produkce

vůbec špatný. Velké dodávky na základě soutěží z konce roku 2021 se začaly realizovat v **Petrohradu**: všech 23 „kloubáků“ od Trans-Al’fy bylo dodáno ještě před koncem roku 2022, a tedy včas. Vologdský výrobce nadále dodává Petrohradu i sólo trolejbusy, kterých však musí do poloviny tohoto roku předat ještě 108 ze 166 nasmlouvaných. Belkommunmaš zatím Gorelektrotransu předal 45 z 97 parciálních trolejbusů BKM 32100D „Olgerd“, výraznější zpoždění v dodávkách zatím neregistruje.

BKM 32100D pro Volgograd. (foto. Sergei 34/Wikipedia.org)

Belkommunmaš v říjnu 2022 dodal poslední z 56 parciálních trolejbusů, které si objednali na počátku roku 2022 ve **Volgogradu**. Dodávky bateriových vozidel pro jihoruské město se během května na pár týdnů pozastavily, a tak necelá polovina z objednaných vozidel dorazila s několikatýdenním zpožděním oproti původně dohodnutým termínům. Radnice už nyní spřádá plány na nákup dalších 56 parciálních trolejbusů.

Obnovu trolejbusového parku po čtyřech letech završil na podzim příchodem 15 trolejbusů Admiral **Krasnojarsk** (12 parciálních vozidel dodáno v říjnu, 3 neparciální v prosinci). V první polovině tohoto roku ještě přišly některé loni vysoutěžené Avangardy. V letech 2019 až 2022 tak pořídil Krasnojarsk celkem 90 moderních trolejbusů (55 Avangardů a 35 Admiralů). Po zařazení posledních kusů dodaných v říjnu a prosinci 2022 mají nové vozy kompletně nahradit staré trolejbusy. Je ovšem možné, že několik z 20 belkommunmašů dodaných roku 2011 bude ještě po několik měsíců provozováno spolu s novými trolejbusy, nebo vedeno coby provozní záloha.

Loni byla také nastartována kompletní modernizace parku v západoruském **Brjansku,** který se rozhodl nakoupit rovných 100 vozidel. 36 klasických trolejbusů mu má předat Trans-Al’fa, která ale nestíhá dodávat. Dalších 14 klasických trolejbusů Admiral 6281.00 dodala na leasing v listopadu 2022 PK TS (mimochodem, příslušné výběrové řízení bylo vypsáno až tehdy, kdy byly první

trolejbusy připraveny na expedici ze závodu). PK TS má také dodat zbývajících 50 vozidel.

Jeden z brjanských Admiralů. (foto: пресс-служба Брянской городской администрации)

Do **Chabarovsku** už dorazily dva trolejbusy Gorožanin stavěné na karoserii běloruského autobusu MAZ-203. Ty se přidaly k prvnímu vozu téhož typu, jenž byl do města poslán na podzim na testy a už se zpět do západně ležících krajů Ruska, kde od roku 2021 putoval coby prezentační vozidlo, nevrátí. Do celkového počtu 10 objednaných vozidel tedy zbývá dodat 7 trolejbusů. Všechny vozy budou řešeny jako parciální a jejich příchod umožní v Chabarovsku zachránit trolejbusovou dopravu a také ji mírně rozšířit o provoz na nezatrolejovaných úsecích.

Do sibiřského **Bratsku** mělo zamířit už v letech 2020 a 2021 celkem 50 trolejbusů, nakonec se ale podařilo zajistit finance z programu „Čistý vzduch“ až v polovině roku 2022, a to jen na 20 vozidel. Díky letním elektronickým aukcím, které přinesly citelné finanční úspory, se nicméně podařilo navýšit počet objednaných vozidel na 25. Nejprve bylo soutěženo ve třech paralelně běžících tendrech 7 + 7 + 6 vozidel. První dva tendry vyhrála Trans-Al’fa s modelem Avangard, třetí ovšem OOO „MAZ Centr Čeljabinsk“ nabízející Gorožaniny. Díky úsporám se město rozhodlo ještě v srpnu vypsat tendr na další 4 vozy. Tento čtvrtý tendr si odnesla Trans-Al’fa, i v něm ale došlo k úsporám, a tak vypsal Bratsk na konci září pátou soutěž na jeden trolejbus. Ten dodá v podobě vozu BKM 321 jeden z ruských dealerů Belkommunmaše, OOO Belrus.

Všechny trolejbusy měly přijít už do počátku prosince, město ale nevidělo dosud jediný. Vologdský výrobce se omluvil s tím, že není schopen dodávat včas, přičemž se odvolává na protiruské sankce, které mu měly způsobit výrazné problémy při montáži vozidel. Zpoždění běloruských firem, respektive jejich ruských dealerů, naproti tomu vysvětlena nebyla. Radnice Bratsku nicméně našla pro výrobce pochopení, což se ovšem nedá říci o **Jaroslavli** (v květnu objednáno 4 ks za cenu 57 mil. RUB) a **Vladimiru** (v září 2022 objednáno 5 ks, poté přiobjednán ještě jeden). V prvním případě se město obrátilo na soud, aby přinutil výrobce dodržovat smlouvu, ve druhém případě došlo

na vypovězení smlouvy, načež vlivem odporu výrobce skončil i tento případ u soudu. Trans-Al’fa věří, že v daných sporech vyhraje, protože se dle jejího názoru jedná o vyšší moc, a nebude pak muset vracet poskytnuté zálohy ani platit penále. Vladimir aspoň akceptoval šestý vůz, který si přiobjednal na podzim a došel mu s několikatýdenním zpožděním na počátku prosince 2022. Tím se poprvé po 13 letech dočkali vladimirští občané nového trolejbusu.

Идентификационные номера участников, с которыми планируется заключить контракт	Порядковые номера, полученные по результатам рассмотрения заявок	Предложения участников, ₽
112920909	1 - Победитель	135 624 998,84
112916820	2 номер	136 529 165,51

Идентификационные номера участников, с которыми планируется заключить контракт	Порядковые номера, полученные по результатам рассмотрения заявок	Предложения участников, ₽
112920889	1 - Победитель	135 624 999,81
112916693	2 номер	136 529 166,48

Výsledky dvou tendrů na nové trolejbusy pro město Bratsk z října 2022. (zdroj: zakupki.gov.ru)

Bratsk na podzim ještě sehnal nové finance na další vozy, a tak v soutěžení nových trolejbusů pokračoval i po zbytek roku. Nejprve vypsal na konci října dva tendry na 7 a 7 vozů v téže očekavané hodnotě 180 833 333 mil. RUB. Zajímavostí tohoto soutěžení byly až neuvěřitelně podobné cenové nabídky v obou tendrech (viz obrázek výše). Oba vyhrála Trans-Al’fa, s přepočtenou jednotkovou cenou 5,85 mil. Kč. V listopadu 2022 vypsal Bratsk osmý tendr, a to na jeden trolejbus. Opět vyhrála Trans-Al’fa, když nabídla cenu téměř 19 mil. RUB za vůz, což je v přepočtu asi 6 mil. Kč. Všechny tyto vozy má dodat Trans-Al’fa do června 2023. Poslední soutěž spustil Bratsk na počátku prosince a ještě před koncem roku si objednal 5 Gorožaninů za cenu 164,251 mil. RUB. UTTZ byl v soutěži sám, a tak se očekávaná cena rovnala vysoutěžené (jeden vůz vyjde v přepočtu na cca 10,5 mil. Kč).

S devíti vypsanými tendry během jednoho jediného roku nenašel Bratsk přemožitele. Na paty mu šlapal co do počtu tendrů **Kovrov** ležící asi 250 km východně od Moskvy, ten však soutěžil v pěti jarních tendrech vždy jen jeden trolejbus. Pět Gorožaninů pak získal v červnu a červenci 2022. Ve zhruba 55členném kovrovském parku jsou téměř všechny trolejbusy z tohoto století, poslední nové vozy přišly v roce 2017 od Trolzy.

Kovrov získal pět Gorožaninů. Každý kus vysoutěžil zvlášť. Vozy mají baterii pro nouzový dojezd na minimální vzdálenost 150 m. (foto: UTTZ)

Nakupovat trolejbusy se loni vydal i **Omsk.** Ten objednal celkem 49 trolejbusů typu Admiral 6281.00. V letech 2020 a 2021 bylo dodáno celkem 62 trolejbusů Admiral 6281.00, loni v létě k nim přišlo dalších 9 objednaných v létě 2022 a od prosince začaly přicházet první vozy ze 40ks série vysoutěžené v listopadu 2022. Celkem tedy bude mít Omsk v tomto roce už 111 neparciálních Admiralů. Momentálně má Omsk okolo 140 trolejbusů, z toho 73 Admiralů.

16 trolejbusů Avangard došlo na jaře 2022 do **Petrozavodsku**, jejich kvalita ovšem byla kritizována. Dalších 5 trolejbusů si hlavní město Karelské republiky objednalo s příchodem léta, avšak u Belkommunmaše. Ten vozy typu BKM 321 dodal do září 2022. Celkem je tak nyní v Petrozavodsku 21 nových trolejbusů, čímž se podařilo obnovit necelou polovinu místního trolejbusového parku, který trpěl značnou zastaralostí.

Dva tendry na 22 klasických a 38 parciálních trolejbusů vypsal v listopadu **Krasnodar**. Oba vyhrál SberLizing. Do Krasnodardu zamíří Belkommunmaše. Tendry byly napadeny konkurenčním subjektem, protože stanovily omezené rozpětí povolených šířkek poptávaných vozidel, avšak žaloba nebyla vyhodnocena ve prospěch stěžovatele. Ostatně pravděpodobnost, že bude v Rusku žaloba stěžovatele na trolejbusové tendry úspěšná, je velmi malá, protože o vítězích většiny trolejbusových tendrů je dopředu jasno, a to včetně těch tendrů, které financuje federální vláda.

Důkazem tohoto tvrzení budiž i tendr vypsaný v polovině prosince 2022, který organizovala Kurská oblast. Tendr na 15 parciálních trolejbusů pro **Kursk** financovaných přes GTLK trval pouhý týden.

Soutěže se účastnil pouze jeden účastník, který snížil odhadovanou cenu 499 357 365,15 jen o 15 rublů a 15 kopějek (tj. asi 4 Kč). Tímto účastníkem byla PK TS, která nabídla 15 Admiralů 6281.01. Už 26. 12. předloženou nabídku hodnotící komise schválila, čímž byl tendr za necelé dva týdny úspěšně ukončen. Cena jednoho bateriového vozu vychází v přepočtu na cca 10,5 mil. Kč. Uveďme, že Kursk má momentálně v provozu více než 40 trolejbusů a nákup většího počtu nových vozidel již potřeboval.

Jekatěrinburg loni na podzim vysoutěžil 45 trolejbusů. Jejich dodavatelem má být Belkommunmaš. Tendru se zúčastnili dva zájemci. Díky soutěži se podařilo ušetřit téměř 15 mil. RUB: počáteční cena 1 450 mil. RUB klesla na 1 435 500 000 RUB. Jeden vůz vyjde v přepočtu na asi 10 mil. Kč. Belkommunmaš měl část vozidel dodat už loni, avšak musel požádat o odklad dodávek, protože má dle svého vyjádření těžkosti se sháněním některých komponent, které si dříve pro své trolejbusy zajišťoval ze Západu a nyní k nim nemá přístup. Na tento rok přidělila vláda Sverdlovské oblasti 613 mil. RUB coby finanční spoluúčast na pořízení dalších 50 nových trolejbusů.

Trolejbus Sinara-6254 byl představen už v červnu v Petrohradě, ve dnech 29. 11. až 1. 12. 2022 se objevil na veletrhu BW Expo 2022. Tyto moderní trolejbusy se objeví v Čeljabinsku. (foto: abiznews.net)

Od Jekatěrinburgu jižně leží **Čeljabinsk** měl už loni přebírat nové trolejbusy, které má dodávat skupina Sinara na základě koncese, kterou od města získala výměnou za modernizaci a rozšíření jeho trolejbusového provozu. Celkem má dojít 168 vozů nového typu Sinara-6254. Dodávky prvních trolejbusů však byly odsunuty až na únor 2023.

Admiral na výstavě BW Expo 2022. (foto: Aleksandr Klimnov, rim3.ru)

Pro **Almeťjevsk** vypsala Republika Tatarstán loni dva tendry. Nejprve v únoru 2022 vypsala tendr na 10 vozů, z toho 4 parciální. Tendru se účastnili dva zájemci, zvítězila Trans-Al´fa. Jednotková cena za parciální vůz činila 23,337 mil. RUB (tehdy asi 9,2 mil. Kč) a za klasický vůz 18,614 mil. RUB (tehdy asi 7,2 mil. Kč). Ani tady Trans-Al'fa nestíhala trolejbusy dodávat a první z nich přivezla až na konci srpna a dalších 5 v prosinci 2022. Další tendr vypsala republika v samotném závěru roku 2022, zřejmě na pět vozů, tento tendr bude uzavřen až v roce 2023.

Loni byl zachraňován provoz v **Rjazani**. V létě nejprve došlo 10 klasických Admiralů a v prosinci 10 parciálních MAZů. Bateriové vozy začaly cestující vozit na konci prosince a mají barevné provedení, jaké je k vidění u minských trolejbusů.

Přejímka deseti Mazů proběhla v Rjazani 29. prosince 2022. (foto: Aleksandr Džafarov/Rjazanskije vedomosti)

Loni nakupoval i **Murmansk**. Bez tendru objednal 6 Avangardů, které přišly během léta, a také se stal už v únoru majitelem jednoho ze dvou v roce 2021 vyrobených trolejbusů typu Al'kor. Tento trolejbus ovšem není do provozu v Murmansku už několik měsíců vypravován. Stalo se tak na podnět státního zastupitelství, kterému přišel nákup problematického trolejbusu přes nastrčeného petrohradského prostředníka, byť za poměrně přijatelnou cenu 17,5 mil. RUB (nyní 5,4 mil. Kč, na jaře 2022 asi 7,5 mil. Kč), podezřelý. Podle vyšetřovacích orgánů nadále existuje podezření, že je trolejbus Aľkor kopií Avangardu od Trans-Al'fy, a kromě toho, navzdory získanému certifikátu OTTS, nemá vůbec vyhovovat bezpečnostním požadavkům. Výrobce Al'koru se dle dostupných údajů zkoušel účastnit výše vzpomenutého tendru na 4 trolejbusy vypsaného Jaroslavlí, kde prohrál právě s Trans-Al'fou. Druhý vyrobený Al´kor má nadále bez užitku spočívat v Krasnodaru.

Na podzim 2022 se delegace Murmanské oblasti podívala do Běloruska. Tam se během své návštěvy dohodla na nákupu pěti trolejbusů Belkommunmaš. Tyto vozy už měly být dodány do prosince 2022, zatím se tak ale nestalo.

Trolejbus Al’kor moc dlouho cestující v Murmansku netěšil. Na příkaz státního zastupitelství musel zamířit do vozovny. (foto: Правительство Мурманской области)

Novokuzněck ležící v Kemerovské oblasti na Sibiři vypsal na konci června tendr na 19 nových trolejbusů, z toho 9 parciálních. Soutěže v odhadované hodnotě 642 061 200 RUB se zúčastnil pouze jeden zájemce, který požadoval 638 850 894 RUB. Tím byl podnik GLAVMAZTORG, což je ruský dealer běloruského Mazu. Nabídnuty byly městu Gorožaniny, s nimiž už má Novokuzněck zkušenost: v roce 2021 získal také 19 Gorožaninů. Příchod 19 trolejbusů se opozdil a má se odehrát teprve v následujících týdnech.

Novorossijsk ležící na břehu Černého moře si na jaře tohoto roku objednal jeden trolejbus. Jedná se o klasický Avangard od Trans-Al’fy. Město jeden nový trolejbus soutěžilo v listopadu 2021, avšak tendr nebyl úspěšně ukončen, proto zakázku zadalo napřímo. Celkem má Novorossijsk 16 Avangardů dodaných v letech 2014 až 2022 a ještě další dvě desítky trolejbusů různých typů. V prosinci 2022 zjišťoval u výrobců Novorossijsk cenu jednoho nového trolejbusu. Zájemci měli na předložení svých cenových nabídek jen jeden den. Tendr na toto nové vozidlo zatím nebyl vypsán.

Miass ležící v Čeljabinské oblasti loni získal pět Avangardů. V jarním tendru porazila Trans-Al’fa s cenou 72,7 mil. RUB za čtyři poptávané vozy konkurenci, která se odhadovanou cenu 96 534 400 RUB rozhodla snížit jen asi o milion rublů. Tyto čtyři vozy však získal Miass až v listopadu 2022. Už v červnu mu ale, zřejmě coby v důsledku dosažené úspory vzniklé soutěžením, přišel jiný Avangard, který má odlišnou přední masku a několik dalších vylepšení.

90 parciálních trolejbusů Gorožanin letos přijde do **Penzy**; první, nového typu 6242, dorazil v sobotu. Penzenská oblast si v listopadu ufimského výrobce vybrala napřímo poté, co výběrové řízení skončilo vyloučením všech tří účastníků pro nesplnění zadávacích podmínek. UTTZ ovšem nabídl nejlepší cenu, a tak si vysloužil kontrakt. Cena za jeden parciální trolejbus bude v přepočtu asi 8 mil. Kč (v

době vysoutěžení cca 10 mil. Kč), což při pohledu na ceny novosibirských Gorožaninů bije do očí. Protože město čekalo cenu vyšší, bude nakupovat ještě deset dalších trolejbusů v tomto roce. Hlavní důvod, proč Penza mající momentálně jen 40 trolejbusů, nakoupí hned 100 trolejbusů, vysvětlil gubernátor Penzenské oblasti, Oleg Mel'ničenko, už na podzim a v prosinci jej místním médiím zopakoval: *„Penzáci milují trolejbusy.“* Všechny nové vozy mají být ve městě do října 2023.

Trolejbus přijel do Penzy v sobotu. (foto: Автобусы и троллейбусы Пензы)

Zajímavý nákup provedl na konci roku 2022 Irkutskgortrans. Po hlasování městské rady dal irkutský primátor Ruslan Bolotov tomuto městskému dopravci příkaz podepsat kontrakt na jeden parciální trolejbus 6281.01 s PK TS. Bateriový Admiral, vyrobený již v létě a bez užitku ležící několik měsíců v Engelsu, přišel do **Irkutsku** už 28. prosince a v lednu 2023 by měl začít vozit cestující. Město slibuje nákup dalších bateriových trolejbusů, zatím ale neuvedlo podrobnosti svého záměru. Důvody, proč byl zvolen Admiral, uvedla radnice dva: schopnost jezdit bez drátů 20 i více km a téměř 100% ruský výrobek.

Admiral v Irkutsku na dvou snímcích. (foto: Irkutskij transport)

Zabajkalská **Čita** soutěžila loni trolejbusy dvakrát, nejprve jménem svého výboru pro správu městského majetku poptávala 7 ks a potom přes své kulturně-volnočasové středisko „Sputnik“ 3 ks. Prvního zmíněného tendru na 7 vozidel se účastnili tři výrobci, ten úspěšný, Trans-Al’fa, snížil odhadovanou cenu ze 247,569 mil. RUB na 217,861 mil. RUB. Druhý tendr byl pro změnu fraškou, v něm totiž byla Trans-Al’fa sama a odhadovanou cenu 98 664 507 RUB nesnížila ani o kopějku. 10 vozidel bude tedy dodáno za přibližně stejnou jednotkovou cenu 32 RUB, tj. asi 10 mil. Kč. Všechny vozy už měly být ve městě, výrobce ovšem i zde registruje zpoždění, a trolejbusy přijdou zřejmě až na jaře. Již v roce 2021 registroval v dodávce 45 trolejbusů pro Čitu několikatýdenní zpoždění, které se protáhlo až do roku 2022.

Nižnij Novgorod si bez výběrového řízení koupil dva parciální Belkommunmaše. Zda povedou bateriové trolejbusy k záchraně místního provozu, u kterého se od loňska hovoří o možném uzavření, zůstává nejasné.

V **Rubcovsku** ležícím na Altaji přibylo v listopadu a prosinci 2022 7 klasických belkommunmašů. Ty se přidaly k prvnímu vozu téhož typu dodanému v roce 2021. Rubcovský provoz nové trolejbusy potřebuje, v jeho zhruba 50členném parku jsou totiž k vidění i vozy z 90. a dokonce i konce 80. let.

Města, která se nedočkala

Někde se měly loni trolejbusy kupovat, ale nestalo se tak. Nové trolejbusy sliboval svým obyvatelům například Rostov, jednat se mělo o 34 ks nové techniky. Nesoutěžil ovšem nic, snad se tedy dočkají Rostovští letos. Stejně tak byly slibovány další vozy pro Vologdu, zatím se však nedělo nic, tedy kromě nákupu nových autobusů, na které se peníze odněkud našly. Na již roku 2021 slíbené trolejbusy Gorožanin čekají nadále Ufa a Stěrlitamak. Na nové vozy čekají také marně Uljanovsk a Stavropol, opakovaně oznamované soutěžení nových trolejbusů se tam dosud neodehrálo. Nové vozy nepřikoupil v roce 2022 ani Saratov. Občané sousedního Englesu se na konci loňského roku dozvěděli, že jim nové trolejbusy také nepřijdou, protože ty staré ještě mohou pár let jezdit. Nákup nových trolejbusů se neodehrál ani ve velkých provozech jako Kazaň nebo Samara.

Přehled

Shrnutí nákupů roku 2022 přinášíme níže. Znaménko „+“ odděluje jednotlivé objednávky, které jsou u každého města seřazeny od nejstarší k nejnovější, v závorce jsou pak uvedeny dodávky uskutečněné ještě v roce 2022. Kde je možné určit, že se jedná o parciální trolejbusy, je tato informace uvedena. Dodáním se myslí pouze fyzický příchod trolejbusu do daného města, ne nutně i oficiální přejímka.

- Volgograd: 56 ks parc. BKM (dodáno všech 56 ks)
- Novosibirsk: 9 ks parc. Gorožaninů + 120 ks parc. Gorožaninů (dodáno 5 z 9 a 0 ze 120, celkem 5 ze 129)
- Krasnojarsk: 12 ks parc. Admiralů + 3 ks Admiralů (dodáno všech 15 ks)
- Brjansk: 34 ks Avangardů + 2 ks Avangardů + 14 ks Admiralů (dodáno 14 z 34, 0 ze 2 a 14 ze 14, celkem 28 z 50)

Tato čtyři města objednala dohromady 250 trolejbusů. Dodáno bylo 104 ks.

- Chabarovsk: 6 ks parc. Gorožaninů + 3 ks parc. Gorožaninů + 1 ks parc. Gorožanina (dodány 2 z 6, 0 z 3 a 1 z 1, celkem 3 z 10)
- Bratsk: 7 ks Avangardů + 7 ks Avangardů + 6 ks Gorožaninů + 1 ks BKM + 4 ks Avangardů + 7 ks Avangardů + 7 ks Avangardů + 1 ks Avangard + 5 ks parc. Gorožaninů (nedodán žádný ze 45 ks; pozn.: u téměř všech poptávaných vozů byla udávána pouze *„možnost autonomního*

chodu“, avšak bez udání minimální vzdálenosti, kterou musí vozy na baterie ujet).
- Kovrov: 1 ks Gorožanina + 1 ks Gorožanina + 1 ks Gorožanina + 1 ks Gorožanina + 1 ks Gorožanina (dodáno všech 5 ks)
- Omsk: 9 ks Admiralů + 40 ks Admiralů (dodáno 9 z 9 a 2 ze 40, celkem 11 ze 49)
- Petrozavodsk: 16 ks Avangardů + 5 ks BKM 321 (dodáno všech 21 ks)
- Krasnodar: 22 ks BKM + 38 parciálních BKM (dodáno 0 z 60)
- Kursk: 15 ks parciálních Admiralů (dodáno 0 z 15)
- Jekatěrinburg: 45 ks parciálních BKM (dodáno 0 z 45)

Těchto osm měst objednalo dohromady 250 trolejbusů. Dodáno bylo 40 ks.

- Jaroslavl: 4 ks Avangardů (dodáno 0 ze 4)
- Vladimir: 5 ks Avangardů + 1 ks Avangardu (dodáno 0 z 5 a 1 z 1, celkem 1 z 6, osud prvních 5 vozů je předmětem soudního řízení)
- Čeljabinsk: 168 ks Sinara-6254.1, z toho 98 parciálních (dodáno 0 ze 168)
- Almeťjevsk: 10 ks Avangardů, z toho 4 parciální (dodáno 6 z 10)
- Rjazaň: 10 ks Admiralů + 10 ks parc. MAZ-203T70 (dodáno všech 20 ks; všechny objednány bez výběrového řízení)
- Murmansk: 6 ks Avangardů + 1 ks Al’kor + 4 ks BKM 321 + 1 ks parc. BKM 32100D + 1 ks MAZ (dodáno 6 z 6, 1 z 1, 0 z 5 a 0 z 1, celkem 7 z 13; všechny objednány bez výběrového řízení)
- Novokuzněck: 19 ks Gorožaninů, z toho 9 parciálních (dodáno 0 z 19)
- Novorossijsk: 1 ks Avangardu (dodán; zakoupen bez výběrového řízení)
- Miass: 4 ks Avangardů + 1 ks Avangardu (dodáno všech 5 ks, 1 ks nesoutěžen)

Těchto devět měst si objednalo dohromady 246 trolejbusů, na pět z nich byla objednávka zrušena, případ však skončil u soudu. Dodáno bylo 40 ks.

- Penza: 90 ks parciálních Gorožaninů (dodáno 0 z 90 ks)
- Irkutsk: 1 ks parc. Admiralu (dodán; objednán bez výběrového řízení)
- Nižnij Novgorod: 2 ks parc. BKM (dodány 2 ks; oba objednány bez výběrového řízení)
- Čita: 7 ks parciálních Avangardů + 3 ks Avangardů (zřejmě parciálních) (dodáno 0 z 10 ks)
- Rubcovsk: 7 ks BKM 321 (dodáno všech 7 ks, objednány bez výběrového řízení)

Těchto pět měst objednalo dohromady 110 trolejbusů. Dodáno bylo 10 ks.

Celkem bylo objednáno v roce 2022 856 kusů (všechny sólo), z toho dodáno už v roce 2022 194 ks. Pokud započteme dobíhající dodávky z roku 2021, pak bylo loni ruským městům dodáno více než 350 nových trolejbusů, z toho 23 článkových.

Rozdělení objednávek mezi výrobce

O oněch 856 vozidel projevovali, jak už vyplývá z předchozího textu, zájem většinou jiné subjekty než samotní výrobci, a sice dealeři nebo tzv. obchodní domy výrobců, a dále leasingové společnosti. V případě trolejbusů Gorožanin je určování výrobce vozidel občas poněkud zapeklité, Gorožaniny jsou sice produktem Ufimskovo tramvajno-trollejbusnovo zavoda, po zavedení partnerství s běloruským MAZem však dochází k rozdělení montáže mezi obě tyto firmy. Například dva vozy pro Chabarovsk dodané v prosinci byly dle ruských médií rozestavěny v Ufě, ale pak se stěhovaly do Běloruska, kde byly dodělány, a teprve odsud putovaly na Dálný východ. Pokud ale nebudeme řešit, kdo se tendrů účastnil, pak je možné tvrdit, že výrobou 181 vozů se měl nebo ještě má zabývat **Belkommunmaš** (45x Jekatěrinburg, 5x Petrozavodsk, 60x Krasnodar, 56x Volgograd, 7x Rubcovsk, 2 Nižnij Novgorod, 5x Murmansk a 1x Bratsk), 168 vozů připadlo na **Sinaru** (168x Čeljabinsk), 11

vozů na **MAZ** (10x Rjazaň a 1x Murmansk), 127 trolejbusů na **Trans-Al'fu** (10x Čita, 5x Miass, 1x Novorossijsk, 6x Murmansk, 10x Almeťjevsk, 4x Jaroslavl, 6x Vladimir, 16x Petrozavodsk, 33x Bratsk, 36x Brjansk), 104 na **PK Transportnye Sistěmy** (49x Omsk, 10x Rjazaň, 15x Kursk, 15x Krasnojarsk, 1x Irkutsk, 14x Brjansk), 1 vůz na Al'kor (1x Murmansk) a 264 vozů na **UTTZ** (90x Penza, 19x Novokuzněck, 11x Bratsk, 5x Kovrov, 10x Chabarovsk, 129 Novosibirsk).

Nejvíce trolejbusů pro ruská města loni vyrobila Trans-Al'fa, v roce 2023 se to však může navzdory stále běžícímu kontraktu pro Petrohrad změnit, a to ve prospěch UTTZ, který zažil nebývale úspěšný rok.

Co v roce 2023?

Jak vidno, rok 2022 byl na objednávky nových trolejbusů ruskými městy překvapivě bohatý. Krasnojarsk, silný trolejbusový provoz na Sibiři, sice moc nenakupoval, ale zato po čtyřech letech snažení a zejména pak federálního měšce završil kompletní obnovu svého trolebusového parku. Před pouhými pěti lety byl přitom tento provoz pomalu zralý na odpis. Ke stejnému radikálnímu kroku se odhodlal loni Brjansk, jenž by měl svůj záměr dokončit už letos, stejně jako Penza, která navíc nejenže celý svůj trolejbusový park obnoví, ale také jej podstatně rozšíří.

56 vozidel získal loni Volgograd, což je ovšem oproti dřívějším plánům radnice na pořízení nových vozů a vzhledem k celkovému stavu volgogradského trolejbusového parku čítajícímu momentálně cca 180 vozidel, z nichž je však běžně zhruba čtvrtina až pětina neprovozuschopná, nadále neuspokojivý počet. Podobně i nákup 45 vozidel pro Jekatěrinburg se dá hodnotit jako nezbytný, ale zároveň nedostatečný. V případě Volgogradu i Jekatěrinburgu však existuje reálná naděje, že se už letos pořídí další vozy.

Petrohrad loni nové tendry sice nevypisoval, zato ale získal díky tendrům z konce roku 2021 přes sto nových trolejbusů od dvou výrobců a příští rok od nich ještě získá dalších více než 150. Rok 2022 také přinesl záchranu chabarovskému trolejbusovému provozu a stejně tak i rjazaňskému, byť v obou případech by bylo třeba většího počtu trolejbusů i modernizace jejich deponovacích zázemí a trolejových sítí, aby byly oba provozy do dalších let konsolidovány. Zato skončil trolejbusový provoz v Bělgorodu a smráká se nad trolejbusovým provozem v Kostromě. Dobrá situace není ani v Jaroslavli, kde se místní politici zmohli po letech slibů na nákup směšných čtyř trolejbusů, které však jako naschvál pro tamní občany ještě nebyly ani po tři čtvrtě roku od objednání dodány.

Mile překvapil Krasnodar, který se rozhodl peníze určené na nové tramvajové vozy přesměrovat na nákup nových trolejbusů, a tramvaje nakoupí později. Loni nezklamaly ani ruské trolejbusové bašty Murmansk a Čita, které opět přikoupily nové vozy. Druhé zmíněné město navíc otevřelo 29. listopadu cca 2,4 km nové trolejbusové trati od své vozovny směrem k severně ležící osadě Kaštak a k tomu ještě zmodernizovalo jednu měnírnu. Slavnost to byla převeliká, primátor Čity dokonce složil trolejbusům básničku. Jedinou nevýhodou této trati je, že končí na okraji Kaštaku a ne v jeho nitru. Co se plánované dlouhé trolejbusové trati ke konečné KSK týče, na tu nemůže sehnat Čita peníze, ostatně i realizace trati na Kaštak byla ze stejného důvodu málem neuskutečněna.

Letošní rok bude na dodávky nových trolejbusů díky loňským objednávkovým hodům a také výraznému skluzu ve výrobě intenzivější. Velká očekávání jsou zejména vkládána do nových trolejbusů od Sinary pro Čeljabinsk, které by měly kompletně změnit tvář místní trolejbusové dopravy v tomto významném městě Jižního Uralu. Tamní provoz totiž dosud připomíná jeden velký skanzen. Mnoho velkých tendrů se však na obzoru zatím nerýsuje.

Pokud jde o nejbližší nové objednávky, měly by se odehrát v těchto městech:

- Brjansk: 50 ks (mají dojít Admiraly)
- Penza: 10 ks
- Almeťjevsk: zřejmě 5 ks

Sečteno podtrženo, rok 2022 byl pro ruskou trolejbusovou dopravu spíše pozitivní. Těmito slovy je možné přehled dodávek a objednávek nových trolejbusů vztažených k loňskému roku ukončit.

Url: Nákupy a dodávky trolejbusů v Rusku v roce 2022